

STÄLLNINGSTAGANDE ANGÅENDE KULTURHISTORISK KLASSIFICERING

Fastighet: FILOSOFEN 3-9 (Lappkärrsberget)
Adress: 3: Amanuensvägen 7-9, Forskarbacken 14-16, Professorsslingan 31-45.
4: Amanuensvägen 12-14, Professorsslingan 17-27. 5: Amanuensvägen 3-5, 8-10,
Forskarbacken 10-12, 17-21, Professorsslingan 13-15. 6: Amanuensvägen 2-6,
Professorsslingan 9-11. 7: Forskarbacken 6-8, 9-15. 8: Amanuensvägen 1,
Forskarbacken 2-4, 7. 9: Docentbacken 9, Forskarbacken 1-5.
Stadsdel: Norra Djurgården

Klassificering: Stockholms stadsmuseums kulturhistoriska klassificeringar är ett kunskapsunderlag som tas fram i syfte att få en överblick över kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i staden.

Fastigheten Filosofen 3-9 har markerats som Grön på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta, dvs fastighet med bebyggelse som är särskilt värdefull från, historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Datum för stadsantikvariens ställningstagande: 2013-04-25

Motivering: De kulturhistoriska värdena framträder i såväl planeringen av området som i arkitekturen. Planmässigt är området tydligt, tidstypiskt och välbevarat från det sena 1960-talets planering liksom det är konsekvent genomarbetat. De planhistoriska värdena ses bl a i trafiksepareringen med matargata och bilfritt bostadsområde, hur bebyggelsegrupperingen bildar ett distinkt meandermönster liksom hur området medvetet är förlagt som en sluten enklav i den omgärdande natur- och kulturmarken.

Betydelsefullt för de planhistoriska och arkitektoniska värdena är också hur den slutna bebyggelsegrupperingen har eftersträvat en stadslig och intim karaktär med smala gränder och kvartersuppbyggnad. Den höga koncentrationen av byggnader erhåller ljus och luft genom de medvetet sparade gröna parkstråken som öppnar upp inne i området. Bostäderna grupperar sig kring den centralt placerade förskolan. Området har även ett centrumtorg, något som ursprungligen planerades för att innehållande servicefunktioner och butiker, nödvändiga i den nya stadsdelen, i form av ett miniatyrsamhälle.

Byggnadskropparnas kompakta utformning och materialval liksom punkthusens tydliga höjd och material speglar dåtida byggnadsskick. Det är kategoribostäder som med ett tidstypiskt formspråk varierar enhetligheten genom rumsenheternas olika gruppering.

Den ursprungliga funktionen ger området samhällshistoriska värden som ett exempel på hur dåtida kraftiga utbyggnad av högskolor och universitet även fick genomslag inom bostadsbyggandet. Visionen om allas lika rättighet till högre studier medförde att studentbostäder behövdes. Nya områden som skulle ge plats för fler liksom för nya grupper av studenter såsom barnfamiljer, ensamstående med barn och utrikes gäststudenter. Kungshamra studentbostadsområde i Solna hade uppförts något tidigare än Lappkärrsberget och 1969 utformade Hans Borgströms arkitektkontor en mer kompromisslös betongarkitektur i studentbostadsområdet Kvarntullen i Rinkeby.

Historik: Studentområdet Lappkärrsberget uppfördes etappvis mellan 1966-70 efter ritningar av arkitekterna Hans Borgström och Bengt Lindroos på uppdrag av Stiftelsen Stockholms Studentbostäder (SSSB). Utbyggnaden av området hade föregåtts av en allmän tävling 1960 om studentbostäder vid Stora Lappkärrsberget. Inget förslag ansågs dock infria beställarnas önskemål, och 1962 gav SSSB istället uppdraget till arkitekterna Borgström och Lindroos. Utbyggnaden skedde i tre etapper. Vid första etappen utformade arkitekterna områdets situationsplan tillsammans, därefter avslutades samarbetet och Borgström färdigställde projektet vid eget kontor. Trädgårdsarkitekt var Heinz Kley. Vid etapp 2 och 3 anlätades Hans Borgströms Arkitektkontor för ytterligare lamellhus samt förskola i området. Kontoret fick även trädgårdsarkitektuppdraget tillsammans med Skånska Cementgjuteriet.

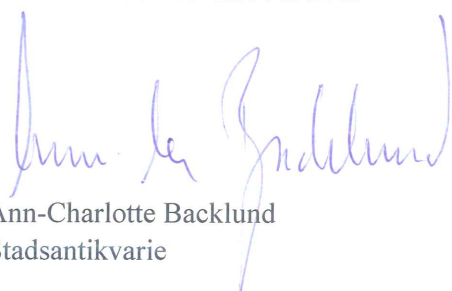
Beskrivning: Det storskaliga studentbostadsområdet, Filosofen 3-9, består av 22 lamellhus i fyra våningar, 8 punkthus i 8-12 våningar samt en förskola och en centrumanläggning. Bebyggelsen grupperar sig kring den centralt placerade förskolan och huskropparna bildar ett distinkt meandermönster. Det är en hög koncentration med tätt placerade hus mellan vilka smala gränder löper. Öppna gröna gårdar varierar och bryter upp områdets slutenhet. Området har en tidstypisk trafiklösning med en matargata samt bilfria gångvägar mellan husen.

Lamellhusen är enhetliga med fasader i rödbrunt tegel uppdelade genom målade betongband i bjälklagsnivå. Fasaderna avslutas med en kraftig gesims i betong, taken är platta och papptäckta. Fönster är enluft med bruneloxerade aluminiumbågar. Byggnaderna vilar på socklar av betong. Punkthusen har fasader i grovgrängad puts i olika röda kulörer, platta tak och indragna balkonger. Förskolan är en våning med fasad i brunmålade lockpanel och tak belagd med plåt.

Bakgrund och underlag: Klassificering gjordes med anledning av påbörjat planarbete för Filosofen 2-9 (SBK Dnr 2010-06316-54). Besiktning på plats 2010-06-29. Som underlag för ställningstagande har även använts handlingar från Byggnadsnämndens arkiv, tidskriften Arkitektur nr 12/1971 samt Antikvarisk förundersökning, Aix Arkitekter 2012-03-05.

Värderingsgrupp: stadsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, chef för kulturmiljöenheten Anna-Karin Ericson samt antikvarierna Hanna Gårdstedt, Klara Johansson, Suzanne Lindhagen, Lisa Sarban, Barbro Århem och Tomas Örn.

Stockholm den 25 oktober 2013

Ann-Charlotte Backlund
Stadsantikvarie

Bilder bifogas.

Kopia för kännedom till:

Länsstyrelsen i Stockholms län, Kulturmiljöenheten

Stockholms stadsbyggnadskontor, registraturen för Plan- och bygglovsavdelningarna

Fastighetsägaren

Studentområdet Lappkärrsberget, kvarteret Filosofen, mot norr. Foto juni 2010, Stockholms stadsmuseum.

Lamellhusen är i fyra våningar och grupperar sig tätt i området. Foto juni 2010, Stockholms stadsmuseum.

STOCKHOLMS STADSMUSEUM

Ryssgården, Slussen. Box 15025, 104 65 Stockholm, Slussen. Telefon 08-508 31 600
info.stadsmuseum@stockholm.se www.stadsmuseum.stockholm.se

